

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

М. В. КОСМАЧОВА

ГЕОЛОГІЧНА БУДОВА ТА СПАДЩИНА ХАРКІВЩИНИ

Навчальний посібник

Харків – 2014

УДК 551(477.54)(075.8)
ББК 26.3я73
К 71

Рецензенти:

І. В. Височанський – доктор геолого-мінералогічних наук, професор (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна);

А. І. Лур'є – доктор геолого-мінералогічних наук, професор (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна);

Е. С. Тхоржевський – кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 11 від 25.11.2013 р.)*

Космачева М. В.

К 71 Геологическое строение и наследие Харьковщины : учебное пособие / М. В. Космачева. – Х. : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2014. – 96 с. + 16 с. вкл.
ISBN 978-966-285-096-3

Учебное пособие содержит характеристику геологического строения и геосайтов Харьковщины. Рассмотрено практическое использование и охрана геологического наследия региона. Целью пособия является предоставление региональной геологической информации студентам-геологам и географам, учителям географии и краеведам.

Kosmacheva M. V.

К 71 Geological structure and heritage of Kharkiv region : a text-book / M. V. Kosmacheva. – Kharkiv : V. N. Karazin Kharkiv National University, 2014. – 96 p. + 16 p. inset
ISBN 978-966-285-096-3

The book contains data about geological structure and geosites of Kharkiv region. The practical use and the protection of the geological heritage of this region were considered. The object of this book is to give regional geological information for students who have geology and geography as their major, for schoolmasters of geography and specialists of native land study.

Космачова М. В.

К 71 Геологічна будова та спадщина Харківщини : навчальний посібник / М. В. Космачова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 96 с. + 16 с. укл.
ISBN 978-966-285-096-3

Навчальний посібник містить характеристику геологічної будови і геосайтів Харківщини. Розглянуто практичне використання та охорона геологічної спадщини регіону. Метою посібника є надання регіональної геологічної інформації студентам-геологам і географам, вчителям географії і краєзнавцям.

**УДК 551(477.54)(075.8)
ББК 26.3я73**

ISBN 978-966-285-096-3

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2014

© Космачова М. В., 2014

© Будник О. В., макет обкладинки, 2014

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Розділ 1. Геологічна будова Харківщини.....	6
1.1. Історія геологічних досліджень.....	6
1.2. Положення Харківщини в регіональних тектонічних структурах і її структурне районування...	11
1.3. Стратиграфія.....	12
1.4. Корисні копалини.....	18
1.5. Історія геологічного розвитку.....	21
1.6. Геологія Харківщини в експозиції Музею природи ХНУ.....	24
Розділ 2. Геологічна спадщина Харківщини.....	27
2.1. Основні поняття і терміни щодо характеристики геологічної спадщини.....	27
2.2. Вивченість геологічних пам'яток.....	28
2.2.1. Міжнародний досвід досліджень.....	28
2.2.2. Вивченість геологічних пам'яток України.....	29
2.2.3. Вивченість геологічних пам'яток Харківщини...	30
2.3. Визначні компоненти геологічних пам'яток природи Харківщини.....	30
2.4. Геологічні пам'ятки природи Харківщини.....	43
2.4.1. Просторове розміщення геологічних пам'яток і їх регіональні особливості.....	43
2.4.2. Геосайти Харківщини.....	45
2.4.3. Практичне використання геологічної спадщини Харківщини.....	69
2.5. Сучасний стан і охорона геологічної спадщини Харківщини.....	74
Висновки.....	76
Література.....	78
Резюме.....	83
Summary.....	91